

HAREN VOL ENERGIE

"SAMEN AAN DE SLAG VOOR EEN
DUURZAME WERELD"

post Tuinbouwstraat 18
9717 JH Groningen

bezoek The Rock Office Spaces
Atoomweg 6B, 9743 AK Groningen

1

63451603 kvk
NL 855 241 780 B01 btw

NL23 TRIO 0390 9898 43 iban
info@challengesolutions.nl email

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. DE AANPAK EN INITIATIEVEN	4
1.01 Buurt van de Toekomst	4
1.02 Alle initiatieven in Haren delen	4
1.03 Communicatie verbindt initiatieven	5
1.04 Haren woont slim	5
1.05 Knallende start: uitdaging van André Kuipers	5
1.06 Flyer: André Kuipers voor Haren	5
1.07 Energy Challenges	6
1.08 Energy Challenges +	6
1.09 Enexis Challenge	6
1.10 Stekkerchallenge	6
1.11 Meer waarde	6
1.12 Nederlandse Spoorwegen Onnen	7
1.13 Gemeente Challenge	7
2. VERDERE AANPAK	8
3. DE BEGROTING	9

post

Tuinbouwstraat 18
9717 JH Groningen

bezoek

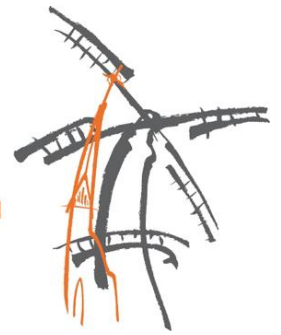
The Rock Office Spaces
Atoomweg 6B, 9743 AK Groningen

63451603
NL 855 241 780 B01

kvk
btw

NL23 TRIO 0390 9898 43
info@challengesolutions.nl

iban
email

INLEIDING

Samen aan de slag voor een betere, duurzame wereld, te beginnen in Haren! Een echte uitdaging om als Harener gemeenschap het verschil te maken door vooral samen te ontdekken en te doen wat nodig is.

Haren vol Energie is een campagne die inwoners uitdaagt eigen plannen te maken en samen te werken aan een Duurzaam Haren. De verhalen worden gedeeld en de inwoners worden, waar nodig, gefaciliteerd bij de realisatie!

EIGENAARSCHAP VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

HAREN VOL ENERGIE

Wij willen dat de inwoners/woningbezitters van Haren energie gaan besparen door energie bewuster te gaan leven en door energiebesparende maatregelen te nemen. Dit gaan we doen door te inspireren, door uit te dagen, door ze te laten ontdekken, door kennis met elkaar te delen, door alle initiatieven met elkaar te verbinden, te faciliteren, door storytelling, door te blijven motiveren en door te inspireren. Op deze manier wordt de woningvoorraad van Haren duurzamer.

Ons doel

Ons doel is daling van het energieverbruik van de huishoudens in de gemeente Haren én versnelde toename opwekcapaciteit duurzame energie. Daarnaast investeren in inzicht en kennis, de noodzaak voelen en daadwerkelijk in beweging komen om het verschil, met elkaar, te gaan maken.

Door verschillende groepen in Haren uit te nodigen om mee te doen zullen we via meerdere sporen actief zijn en gaan we als gemeenschap succesvol in beweging krijgen een eigen gekozen thema.

We weten inmiddels dat de traditionele campagnes van de Rijksoverheid, die kortweg alleen een boodschap zenden, niet werken. In de voorgestelde aanpak kiezen we nadrukkelijk voor een uitdaging/uitnodiging per bevolkingsgroep. In elke vraag zit de verleiding en wordt de doelgroep uitgenodigd om hier een eigen weg in te vinden. Juist door op meer doelgroepen tegelijk in te zetten, pakt ieder zijn rol en staan er mooie dingen te gebeuren en is heel Haren in beweging, niemand kan er omheen:

HAREN VOL ENERGIE!

post

Tuinbouwstraat 18
9717 JH Groningen

bezoek

The Rock Office Spaces
Atoomweg 6B, 9743 AK Groningen

1. DE AANPAK EN INITIATIEVEN

De campagne bestaat uit een aantal onderdelen. We gaan nieuwe dingen doen, we sluiten aan bij bestaande inzet en we bieden heel veel ruimte voor bestaande/nieuwe initiatieven van inwoners!

We richten ons op inwoners, kinderen/jongeren, buurthuizen/scholen, makelaars, woningbouwverenigingen en het bedrijfsleven. De aanpak bestaat uit een aantal speelse acties die elkaar allemaal versterken met als hart Buurt van de Toekomst! Iedereen doet mee! We krijgen dit voor elkaar door in de campagne initiatieven te verbinden, door verhalen te delen (communicatie) en een knallende start! Daarnaast maken Enexis Challenge, Stekker Challenge, Gemeente Challenge en Meerwaarde ook onderdeel uit van de campagne. Deze acties staan benoemd in de begroting.

In de campagne zoeken we nadrukkelijk aansluiting bij alle lopende trajecten/projecten zoals: Haren woont Slim/energieloket, Energy Challenges, Energy Challenges+ en mogelijke samenwerking met de NS. Deze acties maken geen onderdeel uit van de bijgevoegde begroting!

1.01 BUURT VAN DE TOEKOMST EIGENAARSCHAP FACILITEREN

Met Buurt van de Toekomst willen we het oplossend vermogen van buurtbewoners ontwikkelen en bevorderen en sociale cohesie in de buurt versterken. In eerste instantie gaan inwoners in hun eigen buurt aan de slag met duurzaamheids initiatieven. Als de samenwerking er is op duurzaamheid, ontstaan er vanzelf ook initiatieven op andere thema's.

We geven de inwoners stapsgewijs meer zeggenschap en eigenaarschap over de eigen buurt/wijk. We dagen ze uit om elkaar te leren kennen en samen te werken aan een eigen agenda voor de toekomst waarbij men wensen, zorgen, vragen, passies en idealen deelt. Hierdoor ontstaat er een top 10 van wensen waar men mee aan de slag wil. Alle partners, inclusief de gemeente, beperken zich tot waarderen, meedenken en waar nodig en mogelijk heffen zij beperkende regelgeving op.

We zullen zien dat er veel vraagstukken binnen de eigen buurt worden opgelost. Daarnaast gaat men meer voor elkaar doen waardoor er minder geldstromen de buurt in gaan en mogelijk een deel van de besparing beschikbaar kan worden gesteld aan de buurt. De verschillende buurten ondersteunen we in de communicatie om zichtbaar te maken op welke vlakken de buurt stappen maakt (waaronder bv energiemaatregelen). We kunnen, mede door de slimme meters, de verschillende buurten met elkaar vergelijken als het gaat om energieverbruik, zonnepanelen, en vele andere onderwerpen. Natuurlijk beginnen we met thema's energiebesparing en duurzaamheid!

1.02 ALLE INITIATIEVEN IN HAREN DELEN VERBINDEN

We gaan ALLE groene/duurzame initiatieven met elkaar in contact brengen, zowel binnen als buiten de eigen buurt. Eén keer per maand komt men samen in de Green Room. We gaan hiervoor de bovenste verdieping van het gemeentehuis gebruiken. Belangrijk is dat alle betrokken partijen zich verbonden voelen met Haren Vol Energie en daarmee ook de ruimte krijgen om hun mooie belangen voor het voetlicht te krijgen.

Hier kijken we uit over heel Haren en overzien/delen we onze inspanningen voor een duurzame toekomst. Elkaar maandelijks op de hoogte houden over de vorderingen werkt inspirerend en motiverend.

Een belangrijk onderdeel van de aanpak is dat we bij alle inzet nadrukkelijk resultaten gaan meten zodat we ieders inzet in waarde kunnen uitdrukken. Hiervoor willen we een site maken of aansluiten op een bestaand platform waarop alle data beschikbaar is en sprekend is vertaald waardoor we laten zien dat als we ons op

een speelse manier inzetten voor de toekomst, we passende maatregelen durven nemen met mooie resultaten in cijfers en trends.

De mooie, leerzame verhalen gaan we delen: online, via sites, Facebook, YouTube, maar ook offline via bv een samenwerking met het Harener Weekblad, Haren de Krant en Harens Toestanden. Ook zullen we, natuurlijk, Haren FM, Dagblad van het Noorden én RTV Noord betrekken!

1.03 COMMUNICATIE VERBINDT INITIATIEVEN SAMENWERKEN

Met regelmatige communicatie zullen we nadrukkelijk actief delen wat er allemaal in Haren speelt. Eens in de twee maanden maken we een mooie flyer of een advertentie in het HW met alles wat er speelt. Met storytelling inspireren we mensen om mee te doen en motiveren we mensen om te blijven ontdekken wat er allemaal kan. Met aandacht worden alle initiatieven gezien en gewaardeerd. Met een digitale nieuwsbrief zullen we regelmatig de mooie verhalen delen. Ook via diverse Social Media zullen we verbinden, inspireren en motiveren. Daarnaast gebruiken we natuurlijk ook de bekende traditionele media in Haren en omgeving.

Bij de start van de campagne willen we een mooie film maken. En we willen gaan spelen met videoclips om regelmatig een update te kunnen geven over de verschillende lopende initiatieven. Wat we vooral willen is alle inwoners en initiatieven faciliteren bij het delen van hun mooie verhalen en ervaringen!

1.04 HAREN WOONT SLIM ONTDEKKEN

Haren heeft een digitaal Energieloket om inwoners op maat objectieve informatie te verstrekken over de mogelijkheden om duurzame/energiebesparende maatregelen te treffen dan wel advies te geven over het investeren in zonnepanelen of windmolentjes en andere energiebesparende maatregelen. In overleg met elkaar kijken we bij welke campagnes van het Groningse energieloket we kunnen aansluiten.

1.05 KNALLENDE START: UITDAGING VAN ANDRE KUIPERS INSPIREREN

In januari 2018 komt Andre Kuipers naar Haren toe¹. Hij gaat in twee sessies het verhaal over zijn ruimtereis delen en daarin alle scholen meenemen in onze opdracht om de wereld een beetje duurzamer te maken.

Andre Kuipers daagt allereerst de kinderen/jongeren van Haren uit om ook écht zelf in beweging te gaan komen. Daarna worden de inwoners uit alle vier de dorpen (Glimmen, Onnen, Noordlaren en Haren) uitgenodigd. Natuurlijk neemt Andre Kuipers ons mee in zijn bijzondere ervaringen in de ruimte, maar hij daagt de inwoners ook uit om nu ook echt het verschil te gaan maken. Mogelijk kunnen we op die eerste avond al een stap maken om mensen in beweging te krijgen.

1.06 FLYER: ANDRE KUIPERS VOOR HAREN UITDAGING

In deze flyer staat Andre met zijn missie voor een schonere wereld. Daarnaast laten we alle initiatieven en partners aan bod komen. Tot slot delen we, op basis van allerlei data, een eerste tussenstand hoe Haren het eigenlijk doet.

We ondersteunen dit met een mooi vormgegeven dubbelzijdige A3 die, samen met het Harener Weekblad, huis aan huis zal worden verspreid. Hier dagen we inwoners ook uit om samen een aantal zaken te onderzoeken.

¹ Wanneer Andre Kuipers niet beschikbaar blijkt dan wordt gezocht naar een vergelijkbare inspirator die als boegbeeld voor Haren vol Energie kan dienen.

1.07 ENERGY CHALLENGES LEERLINGEN CHANGE AGENTS

In Haren gaan er drie scholen meedoen aan de Energy Challenges. Mooi als het verband ook wordt gelegd met de uitdaging van Andre Kuipers en wat de volwassenen allemaal doen. De jongeren verzinnen vast fantastische dingen voor de school, maar ook voor daarbuiten. De Energy Challenges worden op aantal basisscholen in de gemeente georganiseerd en zijn feitelijk al begonnen met waar Haren voor staat.

Het zou gaaf zijn als de leerlingen in juni 2018 de gelegenheid krijgen om hun plannen aan elkaar, maar ook aan hun ouders en de Harener gemeenschap te presenteren. Het college én de gemeenteraad worden uitgenodigd om bij de laatste bijeenkomst, de finale van de Energy Challenges, te komen om te genieten van de kansen die jongeren zien en om te genieten van het enthousiasme van de jongeren over duurzame energie.

1.08 ENERGY CHALLENGES + ONDERZOEKEN

De uitdaging om flink veel geld te besparen door buurthuizen en kantines van sportverenigingen ook mee te laten doen. Je kan bij deze gebouwen ook weer een slimme financieringsconstructie verzinnen waardoor men meteen profiteert van lagere kosten. Hierdoor kan je als gemeente op den duur ook steeds minder subsidie betalen omdat men steeds minder kosten heeft.

1.09 ENEXIS CHALLENGE ONTDEKKEN EN UITDAGEN

Enexis gaat, samen met ons, de uitdaging aan om zoveel mogelijk huizen aan te sluiten op de slimme meter. Hiermee kunnen we inzicht krijgen in de uitdagingen. Als inwoner krijg je prachtig inzichtelijk wat het resultaat is van je inspanning.

Samen met Enexis ontsluiten we alle beschikbare informatie op een website

Op deze site kan je alle inzichten verkrijgen op verschillende niveaus: op gemeenteniveau, dorpsniveau, buurtniveau en postcodeniveau. Alle informatie, op basis van beschikbare data, kan je hier vinden. Ook de informatie van alle slimme meters wordt gebruikt. Hiermee kan iedereen ontdekken hoeveel euro per m² je op jaarbasis kwijt bent. Als stimulans zal Enexis elke maand een energiezuinige koelkast verloten onder de aanvragers van de slimme meter.

1.10 STEKKERCHALLENGE ONTDEKKEN

We stellen speciale stekkers beschikbaar waarmee inwoners vijf machines binnen hun huishouden kunnen onderzoeken op hun energieverbruik op jaarbasis: wasmachine, droger, koelkast, vrieskist en ketel. We verzamelen al deze informatie op eenzelfde plek zodat we kunnen laten zien welk voordeel er per categorie te behalen is bij vervanging. Elektrizaken van Haren kunnen dan gezamenlijk een aanbod doen!

Bijvoorbeeld om 250 apparaten, op basis van intekening, te vervangen (traditionele koelkast 200 euro per jaar energielasten, een nieuwe koelkast A++ 40 euro per jaar aan energie). Natuurlijk kunnen ook inwoners zelf iets kopen, maar dan profiteren ze niet van het pakketvoordeel.

Dit kunnen we prachtig met de gemeente en elektronicahandel oppakken! Mogelijk kunnen we alle mensen met een uitkering ook een gratis koelkast geven. Ze besparen veel energie waardoor ze geld besparen dankzij de nieuwe koelkast die uit de besparing kan worden betaald én ze ook nog geld overhouden!

1.11 MEER WAARDE INZICHT

Met de Makelaars gaan we in beeld brengen welke maatregelen de waarde van je huis beïnvloeden. We maken de impact zichtbaar van energiebesparende maatregelen op de verkoopprijs van je huis. We laten

ook zien welke energie labels zijn vertegenwoordigd in de wijk en hoe. De gemeente kan hierin een rol spelen door op voorhand ervoor te zorgen dat subsidie voor alle huishoudens in Haren al is aangevraagd en men dit heel eenvoudig kan regelen.

Door de omvang van de te nemen maatregelen kan dit extern worden opgepakt waarbij men wordt gefinancierd vanuit de bulkaanpak en de besparing die dit gaat opleveren. Inwoners ontzorgen door besparing te koppelen aan een goed advies waarbij de adviserende partij wordt betaald met een % van de besparing.

1.12 GEMEENTE CHALLENGE UITDAGING EN VOORBEELD

Als inwoners druk aan de slag gaan kan de gemeente natuurlijk niet achterblijven. De gemeenteraad is gedreven om zelf aan een aantal acties deel te nemen en te laten zien wat er mogelijk is. De gemeente gaat alle objecten in eigendom analyseren op energiegebruik en maakt een aanpak om hier meteen maatregelen op te treffen. Op deze manier geven zij zelf ook het goede voorbeeld. De gemeente publiceert ieder kwartaal de eigen verbruiken als gemeente en de voortgang van hun eigen verduurzaming.

Daarnaast gaat de gemeente verkennen welke plekken geschikt zijn voor grote initiatieven voor zonnepanelen en windmolens. Het zou mooi zijn als er een soort van vlekkenplan zou liggen zodat we weten waar wat mogelijk is.

De gemeente heeft nu slechts zes laadpalen. Via de gegevens van de RDW moet de gemeente kunnen achterhalen hoeveel hybride en elektrische auto's er in Haren zijn. Men kan alle vervoerders aanschrijven met de vraag of ze mee willen investeren in een te delen laadpaal in de publieke ruimte (deelpaal). Ook hier kunnen we door de aanschaf in grote aantallen een groot financieel voordeel realiseren. Het zou gaaf zijn als er in Haren minimaal 30 laadpalen (Ca. 10% van het aantal auto's in Haren) bijkomen. Dat doet iets met de duurzaamheidsbeleving in het straatbeeld.

Ook de gemeenteraad en het college kunnen gezamenlijk een Challenge aangaan. Door zelf het goede voorbeeld te geven en met elkaar te ontdekken wat er voor nodig is om het verschil te maken.

1.13 NEDERLANDSE SPOORWEGEN ONNEN UITDAGING

Dit is een initiatief waarbij we de NS gaan uitdagen om het gehele dak van de werkplaats, bij het rangeerterrein, beschikbaar te gaan stellen voor het plaatsen van zonnepanelen. Hierdoor kunnen we, in navolging van de Noorderplantsoenbuurt met het Noorderstation, prachtige initiatieven initiëren/faciliteren met veel te vergeven dak. Een mooi traject om Duurzaam Haren te helpen hun doelstelling te realiseren.

post

Tuinbouwstraat 18
9717 JH Groningen

bezoek

The Rock Office Spaces
Atoomweg 6B, 9743 AK Groningen

63451603
NL 855 241 780 B01

kvk
btw

NL23 TRIO 0390 9898 43
info@challengesolutions.nl

iban
email

VERDERE AANPAK

Na akkoord van de gemeente wordt een programma geschreven die bovenstaande projecten beschrijft en organiseert. Het programma is overkoepelend en ontzorgt de gemeente in de aansturing en inzet. Regelmatig wordt er teruggekoppeld naar de gemeente en andere betrokkenen. Ieder project kent een eigen planning en een eigen financiering.

Belangrijk is dat lopende trajecten zoals Duurzaam Haren, het Energieloket, Noorden Duurzaam, Energy Challenges, Grunneger Power en Warmtetoer, Transitiontown Haren en de Gebiedstafel worden versterkt door het programma. En dat er zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht met bestaande websites, en platformen om het zo voor de inwoners overzichtelijk te houden. In de bijlage is een voorlopige kostenbegroting opgenomen.

post

Tuinbouwstraat 18
9717 JH Groningen

bezoek

The Rock Office Spaces
Atoomweg 6B, 9743 AK Groningen

63451603
NL 855 241 780 B01

kvk
btw

NL23 TRIO 0390 9898 43
info@challengesolutions.nl

iban
email

3. DE BEGROTING

HAREN VOL ENERGIE	
Buurt van de Toekomst	€ 13.800,00
Knallende start	€ 13.500,00
Communicatiekosten	€ 4.050,00
Green Room	€ 2.760,00
Enexis Challenge	€ 4.000,00
Meerwaarde	€ 2.750,00
Gemeente Challenge	€ 3.000,00
Passende afsluiting	€ 8.000,00
Onvoorzien	€ 5.186,00
Totaal	€ 57.046,00